

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ecclesiastica Hymnodia Libri Tres

Secchi, Anacleto

Antverpiæ, 1634

Cap. XV. Vigilæ nocturnæ ab Hymnodiaë studiosis obseruandæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45942](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45942)

CAPVT XV.

*Vigilia nocturna ab Hymnodia studio
obseruanda.*

*Tempus
nocturnum
aptissimum
orationi.*

QVIA Ecclesia nostra Hymnodia & orationibus, nocturno tempore Deum præuenit illique clamans, diligentissimè vacare numquam destitit, idcirco semper carissima fuit Deo, summoperè delectatur huiusmodi obsequium quemadmodum ex variis Scripturæ sanctæ licet colligere, & cognoscere. Sponsa Canticum quærebat per noctem maximo studio Dilectum suum, & hic ad eam aduenire satagebat eodem tempore noctis, plenum ferens caput rore, & cincinnos guttis noctium. Hinc Isaia 26. Deum confugiebat nocturnis horis: *Animam desideravit te in nocte.* & Ieremias incitabat ipsum & alios fideles ad noctis vigiliis celebrandas, vt Deus meliùs laudaretur: *Conspice lauda in nocte, in principio vigiliarum.* Hæc præuentio indicium est animi vehementer solliciti & anxij erga diuinas laudes. Explicabat ad hanc rem appositissimè diuus Ambrosius verba Psal. 118. Hymnographi, *Memor fui Dei, & delectatus sum.* Quo loco loquebatur sanctus Rex de nocturnis precibus ad Deum suum directis. Confert etiam sanctus Ambrosius hoc studium Dilectum cum studio Sponsæ in Canticis quærentis per noctem Dilectum; & vtriusque sollicitudinem præstræ accommodat Ecclesiæ, dicens: *Andi Ecclesia vocem quærentis etiam in noctibus Christum.* Hæc sollicita præuentio fidelium ad noctem

*Nocturna
preces Deo
gratiores.*

nas vigilias tanto ardore vigeat in primitiua nocturna Ecclesia, vt omnes omnino ad eas conuenirent. Huius veritatis testes luculentissimos habebimus ipsos nostræ Religionis hostes præcipuos. Plinij Iunioris extat Epistola ad Traianum de moribus Christianorum agens, in qua testatur se in Christianis nihil obseruasse culpa dignum, nisi quòd suo Christo antelucanos canerent Hymnos. Huius Epistolæ meminerunt Tertulianus, Eusebius, Nicephorus, & alij Ecclesiastici Scriptores: Vigeat tunc in Ecclesia Dei fides & meditatio futuri iudicij vniuersalis, quod sicut creditur, peragendum circa mediam noctem, propter verba Sibyllæ à Lactantio Firmiano in huiusce rei confirmationem allata, eoque tempore omnibus fidelibus obuia; ac præsertim propter illa verba Domini nostri ad discipulos suos in parabola decem virginum: *Media nocte clamor factus est: Ecce sponsus venit, exite obviam ei.* Ita incitabat feruidos pioſque illos fideles ad huiusmodi sanctam laudabilemque vigiliarum obseruationem, vt à veniente iudice inuenirentur paratiores, iuxta eiusdem Domini nostri consilium & monitum: *Vigilate ergo, & estote parati, quia quæ nescitis hora filius hominis venturus est.*

En quantæ semper habitæ sint existimationis in Ecclesia nostra à viris Apostolici feruoris nocturnæ Hymnodia. Qui feruor non solum Apostolorum tempore, sed etiam per multa posteriora sæcula feliciter perdurauit. Diui Hieronymi ætate aded florebant nocturnæ Hymnodia, vt nefas putarent, sine causa necessaria abesse; & tanta animorum consensione ac deuotione Hymni

A a ni

Nocturnis
vigiliis pri-
sci Chri-
stiani fre-
quentes.

Plinius Se-
cundus
Epist. ad
Traian.

Tertul. in
Apol. c. 2.

Euseb. l. 3.
cap. 26.

Nicephor.
lib. 3. c. 17.

Lactant.
Firmian.

l. 7. Instit.

Matth. 25.

Matth. 24.

D. Hieron.
Epist. 48.
ad Sabin.

Nocturna-
rum vigi-
liarum ho-
stes hare-
tici.

ni Deo persoluebantur ab illis fidelibus, ut di-
cere licuerit diuo Hieronymo, nocturnarum vi-
giliarum insigni defensori: *Tota Ecclesia no-
cturnis vigiliis personabat Christum Dominum, in
in diuersarum gentium linguis vnus in laudibus
Dei spiritus concinebat.* Tuetur sanctus Docteur
harum vigiliarum sanctam institutionem adue-
sus maledicta cuiusdam hæretici, qui licet nomi-
naretur Vigilantius, potiùs dici deberet per
titheum Dormitantius, qui eas & vanas & in
Deum iniurias appellabat, & improbare
Contra hoc monstrum validissimis pugnavit
tionibus & argumentis diuus Hieronymus, re-
dicans sacras nocturnas vigiliis à calumniis im-
piissimi hæretici. In eandem sententiam ple-
scribit sanctus Augustinus Ecclesiæ columen,
non solum collaudaret hoc pium institutum
diocesanus, sed etiam animaret ad frequenta-
nem vigiliarum. Verùm in his longius immo-
ri non est huius loci, cum de iis iterum debet
quædam alia haud inutilia dici Libro sequenti
earum commendationem.

Vigiliarum
nocturna-
rum obser-
uatores Re-
gulares.

Illud ad nos, qui Religiosiores ratione fieri
esse deberemus, spectat, ut vigiliarum nocturnarum
obseruantiam sarram tectamque tueamus.
Nam sicut in ceteris fidelibus laicis sola pietatis
frigescentis causa, non autem ob aliquod Ecclesiæ
Decretum, abiit in desuetudinem hæc pietatis
seruantia; ita nos ad cultum Dei tuendum debemus
nati, deuotè, promptè ac studiosè somnum ocu-
lis præripientes hanc retineamus, alioquin
nobis etiam deficiet, prorsus extincta iacet
Ecclesia. Etiam ipse Hymnographus, qui nocturnarum
vigiliarum fuit custos solertissimus,

dia semper nocte surgens ad confitendum Do-
 mino , voluisset tanto operi addictas præcipuè
 Religiosas personas , quæ nullis distentæ sæculi
 negotiis, domum inhabitant Domini in Claustris
 degentes. quare aliquando integrum efficacia
 hortationis cecinit Psalmum , eas accersens &
 excitans ad operis istius studium perdiligens, di-
 cens : *Ecce nunc benedicite Dominum omnes ser-* Psal. 133.
ui Domini. Muneri namque diuinarum laudum
 maiori censebat David vinculo obstrictos eos,
 qui diuino, ratione status, sunt obsequio manci-
 pati. *Qui statis in domo Domini, in atris domus*
Dei nostri. Ij enim sicuti habitatione gaudent à
 tumultibus remotiori Deoque proximiori, ita te-
 nentur impensius laudes persequi diuinas. *In no-*
ctibus extollite manus vestras in sancta, & benedi-
cite Dominum. Nocturnum tempus potissimum
 suadet, tamquam omnium aptissimum ad bene-
 dicendum Deo in Hymnis & confessionibus, tum
 propter communem omnium rerum quietem &
 silentium, quæ psallentibus maximè fauent; tum
 propter temporis opportunitatem, quæ magis est
 placita Deo. *Benedicat te Dominus ex Sion, qui*
fecit calum & terram. Benedictiones tandem pro
 coronide à Deo super istis vigilantibus & psal-
 lentibus exoptat ex animo, & precatur enixè. *Qui*
enim in Hymnis Deo concinendis horas quietis
impendit, diuinis meretur repleri benedictioni-
bus. Dauidicam istam hortationem libenti au-
 diunt animo omnes Hymnodicæ cultores, eam-
 que student diligenti persequi studio. Hanc quo-
 tidie mater vsurpat Ecclesia, nec sine alto consilio
 eam pro vltimo completorij Psalmo proponit ca-
 nendam psallentibus, vt scilicet ab illa excitati

animi pij, ad proximas sequentis noctis resumendas vigilias reddantur promptiores & alacriores. Illud nobis sit curæ, ô Religiosi quotquot efficitur siue viri siue feminae, quod dicebat Apostolus Paulus ad fideles Corinthios, dum illos adhortatur, vt se Dei dignos ministros ostenderent, dicens: *In omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut Dei ministros.* inter alia opportuna media enarrata ac suadet vigiliarum obseruationem. *In vigiliis*

2. Cor. 6.

Ex quibus verbis ansam desumit Turrecremata dicendi, quod non sit verus Dei minister, qui refugit sacras vigilias: sicut contrà, qui laudibus Dei nocturnis vigiles adesse student, sicut Angelorum caelestium assumunt officium, ita eorundem nomina sibi promerentur. Inter Angelorum sanctorum nomina, à Propheta Daniele usurpata & tradita, insigne fuit nomen vigilis: *Et ecce vigil & sanctus de caelo descendit.* Vbi diuus Hieronymus admonet eo nomine fuisse à Daniele appellatum Angelum sibi amicum, quia Angeli

Daniel. 4.

D. Hieron.

*Angeli
semper
vigilant.*

semper vigilant, & ad Dei imperata exequenda sunt semper parati. Deinde subdit eandem nominis sortiri felicitatem, qui nocturnis Dei laudibus adesse student ex mortalibus, vnde & notat, crebris pernoctationibus imitamur Angelorum officia. Hinc apud sanctiores Religiosos huiusmodi vigiliarum obseruatio tantæ exitit venerationis, vt neque aduersæ valetudinis causa potuerint nonnulli à nocturnis vigiliis seipsum subtrahere. Insignem in hoc genere historiam refert Surius, dum obiter egregias cuiusdam Monachi, nomine Zachæi, qui sub disciplina Magistri Pachomij vitam agebat caelestem, recenset virtutes; in primis scribit, quod hic Religiosus tam

Surius in
Vita sancti
Pachomij,
Tom. 3.
mens. Maij

colectus

colebatur alacritate monasticos omnes conuentus, vt numquam ab eis abesse cognitus fuerit. Deinde quòd variis licet affligeretur corporis doloribus, imbecillimæque semper esset valetudinis, numquam tamen à nocturnis abfuerit vigiliis, quæ semper à media nocte vsque ad manè peragebantur in cantu Hymnorum; nec tamen ad somnum redibat, sed reliquum diei tempus in operibus manuum transigebat.

Has vigilias obseruare maximè decet Ecclesiam, quæ, veluti castrorum acies ordinata, hostibus terribilis esse describitur; idcirco more militiarum conuenit vigilias & excubias obseruare, non quidem vt corpora vel res externas custodiat, quemadmodum armis custodiunt milites stipendiarij à Principe positi, sed vt Hymnis & orationibus paratas hostis communis insidias excludat. Ad nos Ecclesiasticos spectat imitari militum sæcularium vigilias, vt expleatur id, quod non semel à Christo Domino pronuntiatum est de vigiliis huiuscemodi militaribus. Sicut notæ sunt quatuor noctis vigiliæ in castris exercituum ab antiquis diligentissimè obseruatæ, quarum vnaquæque ternis horarum spatiis explebatur, de quibus agunt Scriptores de re militari agentes; ita Dominus noster meminit secundæ & tertiæ vigiliæ apud D. Lucam, & quartæ vigiliæ apud D. Marcum, vt nos inuitaret ad vigiliam. Pudere nos deberet, aiebat D. Chrysostomus, quando patimur nos Christi militiæ initiatos negligentiores tardioresque vigiliis spirituales adesse, quàm sint milites laici suis vigiliis à Principe politico decretis. Hi nec labori parant, neque ob pluuias, aut gelu, haud sine vitæ

Cantic. 6.

Ecclesia

Dei more

militiarum

excubat ad

animarum

custodiam.

Militum

vigilia 40-

sturna

quatuor.

Veget. l. 3.

de Re mi-

lit. cap. 8.

Lucæ 12.

Marci 6.

D. Chryf.

Homil. 26.

in Acta

Apost.

Nocturna
preces sepa-
ratim ex-
plebantur
in antiqua
Ecclesia.

discrimine, abstinent ab officio circumue-
muros, propter loci & ciuium incolumitatem.
Eò magis erubescere deberemus, quia faciliores
nobis sunt indultæ huiusmodi vigiliæ, respectu
earum vigiliarum quas obseruabant prisca Reli-
giosi. Illi pluries surgebant ad Hymnos qualibet
nocte, quater nimirum, iuxta quatuor vigilias,
quarum unicuique vnum ex Nocturnis diuini
Officij assignabant, primum Nocturnum primæ
vigiliæ, secundum Nocturnum secundæ vigiliæ,
tertium Nocturnum tertię vigiliæ, Laudes au-
tem quartæ vigiliæ. Nostris temporibus indu-
gens Ecclesia nostræ humanæ imbecillitati, qua
videtur deterior effecta, ad vnicam tantum no-
ctis vigiliam, siue media nocte, siue post median-
noctem, siue ante auroram, reduxit hanc noctu-
nam vigiliarum custodiam; qua, vnica vice om-
nes Nocturnos canere simul cum Laudibus, iam
est communis vsus, quemadmodum testatur ex-
perientia.

D. Chryf.
Homil. 26.
in Acta.

In eos, qui, somni quietisq[ue] amantes, in-
surgunt ad nocturnas Hymnodias, eam ratio-
nem adducentes, quòd nox ad quietem & som-
num sit à Deo facta, validissimis argumentis
exemplis inuehitur diuus Chrysostomus. Pre-
mò vrget exemplum operariorum manualium &
mercatorum, qui mediis consurgunt noctibus
ad opera artis & ad negotia exercenda; vt
inde non sit admittenda excusatio eorum qui
ferunt labores & occupationes præcedentis diei.

Argumen-
ta ad vigi-
liarum cu-
stodiã sua-
dendam.

*Nam quantumcumque laboraueris, ait sanctus
Doctor, non laborabis quantum erarius, nullatenus
tam grauem ex tanta demittens altitudine, sicut
tillas & fimum toto suscipiens corpore, laborat,*

tamen maiorem partem noctis in hoc opere absumit.

Suggerit deinde Regis potentissimi consuetudinem, qui media nocte surgebat ad confitendum Deo, & lauabat per singulas noctes lectum suum.

Licet tantus Rex per diem esset in Regni administratione, in publicis negotiis expediendis, in subditorum litibus audiendis, in Principum aliorum Legatis excipiendis occupatus; nihilominus, post aliquas somni horas, surgere ad vigilias noctis non grauabatur. Et sicut aliquando se facturum spondit Deo dicens, *Si memor fui tui super stratum meum, in matutinis meditabor in te* (quod idem est in sensu Hebræorum ac si dixisset, *Per singulas vigilias meditabor in te*, vti obseruat diuus Hieronymus Hebraicæ phrasæ peritissimus) ita ad vnguem obseruare studebat: *Media nocte surgebam ad confitendum nomini tuo.*

Vigiliarum nocturnarum sollicitus obseruator Dauid.

Psal. 62.

Psal. 118.

Psal. 141.

Quantumcumque sis delicatus, non es profectò delicatior illo Rege: quantumcumque sis diues, non es ditior illo. Surgere igitur debet vnusquisque libenter, & oculos præuenire in confessione, Deumque sibi acquirere propitium; quoniam Deus plus nocturnis placatur orationibus ob hanc rationem, quia videt nos nobis ipsis arripere tempus quietis, vt illi vacemus. Et quia animus tunc est purior, leuior ac subtilior; tum etiam quia tenebræ ipsæ, & silentium omnium rerum, compunctioni fauere cognoscitur. Si item cælum suspiciamus, videbimus stellarum choros, seu choreas, Deum scintillantibus radiis celebrare, & laudare.

Nocturnis precibus delectatur Deus.

Nec desunt insignia mysteria diuinitus peracta, quæ si considerationi obiiciantur, poterunt animum ad vigilias promptiores excitare. Noctis

Mysteria à Deo peracta nocturnis horis.

Exod. 11. tempore ab Angelo exterminatore percussa et Ægyptus somno sepulta. Noctis tempore virgines prudentes in Euangelio cum Sponso ingrediuntur ad nuptias, & fatuæ reiiciuntur. Noctis tempore creditur ab Ecclesia Verbum incarnatum ex sinu Virginis matris, post nouem decursos à conceptione menses, prodiisse, iuxta illud

Sap. 18. Sapientia: *Cum quietum silentium continens omnia, & nox in suo cursu medium iter habens, omnipotens sermo tuus Domine de celo à regalibus sedibus venit.* Noctis tempore, siue circa primæ gallicinium, siue circa auroram, constans est omnium Doctorum sententia, fuisse gloriosam Domini nostri peractam Resurrectionem. Ad damus denique, eundem Christum Dominum pernoctasse non semel in oratione, non quidem necessitate aut indigentia compulsam, sed ut formam imitationis præscriberet suis.

*Diligentia
quanta in
vigiliis nocturnis obseruandis.*
Psal. 76.

Quanta diligentia sint obseruandæ huiusmodi vigiliæ docuit Hymnographus illis verbis, *Accipianerunt vigilias oculi mei.* Quæ verba innuunt sollicitudinem & diligentiam præcipuam; ita ut non deceat virum feruidum dormire, ut aures in vtramque aurem, imò ferè nec deceret expectare ictum campanæ vocatis, sed potius præuenire. idè alia versio legit: *Sollicite stetit oculus meus in vigilia.* Hinc diuus Hieronymus, quicumque alius sit Auctor nomine Hieronymus, in hunc Psalmum facit hanc illationem: *Ergo Monachus, qui non vigilat, non potest hunc versum dicere.* Noster Cosmas Dossenius ad eò delictis aduolabat ad nocturnas vigilias, quas nos obseruamus in nostro Ordine ante auroram per duas circiter horas, ut studeret sæpè præuenire

sonum campanæ: quod ut facilius exequi posset, culcitram è cubili amouit, ne lanæ mollitie de- tentus pigrior consurgeret, & solius paleæ duritie impulsus expeditior esset.

Qui nouerunt expeditiores alacrioresque esse ad harum vigiliarum frequentiam, magnam sibi comparant copiam meritorum, tum propter operis excellentiam, tum etiam propter maiorem, quam sibi inferunt, vim ad vincendam naturæ & sensus repugnantiam. Hæc aduertant tepidi illi psallentes, qui sicut inuiti surgunt ad nocturnas vigiliæ, nihil de meritorum apud Deum lucro curantes, ita opus tam egregium reddunt sibi metipsis difficilius, cogitantes apud se, & censentes, nullum reperiri tempus propriæ incolumitati magis noxium, quàm istud nocturnum in suo Ordine obseruatum: inuident aliis Ordinibus, qui ad easdem surgunt vigiliæ tempore, ut ab ipsis creditur, magis opportuno. Hinc qui media nocte ad diuina se conferunt Officia, dum respiciunt ad eos qui post mediam noctem proximiusque ad auroram surgunt, torquentur dolore, putantes illis rem felicius succedere, quia somni quietem diutiùs continuant. Qui post mediam noctem surgunt versus auroram, dicunt huiusmodi tempus esse ceteris molestius, tum propter horæ conditionem, quam dicunt somno conciliando magis conformem; tum propter stomachi concóctionem, quam credunt tunc impediri. Aptius idcirco prædicant mediæ noctis tempus, quod minimè experiuntur. Et hac dæmonis astutia in sua fouentur tepiditate; & vnde feruidi sumunt stimulum excitationis, isti hauriunt materiam acediæ. Vnusquisque Religiosus

Nocturnarum vigiliarum merita magna.

Tepidorum misera conditio.

statuat tamquam certum apud se, quamlibet in tempeſtæ noctis horam, ſiue in media ſiue in poſtrema nocte, ſemper futuram carni moleſtam ac duram; quia rem ipſi carni apprimè acceptam, ſomnum ſcilicet, aufert. Ad quod inſtitutum poſſumus haud incongruè uſurpare illud Dauidicum pronuntiatum: *Et caſtigatio mea in matutinis.* Verè caſtigatio carnis quotidiana uoluntariè aſſumpta incipit in ipſo momento ſurgendi ad matutinas laudes, quando generoſus uir non laborem, ſed ſublilitatem expendens operis vim facit appetitui carnis, & ſuperat omnem ſuſ difficultatem. Ob hanc præcipuam cauſam puto, coram Deo pluris fieri nocturnas quam diurnas Hymnodias. Omnes, ſiue nocturnas ſiue diurnæ laudes, ſunt Deo acceptæ, at deo acceptiores nocturnas: quia mortales ſurgentes ad huiuſmodi uigilias, tempus ſomni & quietis, quo alij, tum laici tum Eccleſiaſtici, maxima fruuntur delectatione, conſecrant Deo; cuius laudes ſuis præferunt commodis. Hymnographus non dubitauit aſſerere, quòd has uigilias commendauerit Deus ipſe animis certe generoſis, qui Dei gloriam auidiùs ſitientes quam cerui aquam, nouerunt, quaſi dixerim anatomica ſublilitate, vitæ tempus & horas diei, ad eandem Dei gloriam celebrandam, & ad promouendam uilitatem, diſtribuere. *In die mandauit Dominus miſericordiam ſuam,* ait Propheta, *& nocte Canticum eius.* Hoc diuinum mandatum obſeruant ad uingem illi Regulares, quod ſicut diei horas variis miſericordiæ erga proximum operibus, nempe docendo, concionando, ſcribendo, Sacramenta miniſtrando, ad proximo

Pſal. 72.

Nocturnarum uigiliarum meritum.

Pſal 41.

mandauit Dominus miſericordiam ſuam, ait Propheta, *& nocte Canticum eius.* Hoc diuinum mandatum obſeruant ad uingem illi Regulares, quod ſicut diei horas variis miſericordiæ erga proximum operibus, nempe docendo, concionando, ſcribendo, Sacramenta miniſtrando, ad proximo

rum dirigendam salutem expendunt; ita noctis horas, deuota Canticorum modulatione, celebrandis Dei sui, quem impensè diligunt, attributis & virtutibus libenter tribuunt. feruidi itaque harum vigiliarum cultores augeant animum, sperentque à Deo, cui tam impensè seruiunt, insignem alicuius gratiæ opportuno tempore dignationem: hos enim solet benignissimus Deus singularibus prosequi fauoribus ac gratiis super ceteros homines.

Libeat hoc loco recolere eximiam illam dignationem, quæ omnibus sæculis erit admirabilis, quando benignissimus Deus, statuens mundo manifestare mysteriū illud omnium, quotquot in æternitate ipse pro salute nostra est operatus, maximum, nempe Verbi sui in carne natiuitatem, eligere voluit rudiores vilioreſque homines, relictis tot aliis altioris conditionis & gradus, qui eodem tempore in iisdem regionibus viuebant. Vnusquisque nouit, nullum ferè hominum genus reperiri aut vilius aut rudius pastoribus ad custodiam gregum addictis, qui potiùs induisse mores pecudum, quibuscum diu noctuque conuersantur, quàm esse homines aliis similes videntur: ad hos nihilominùs primos misit Deus per Angelos suos sublimiores nati Verbi in carne latissimum nuntium. Quare non Principes, non sapientes, non diuites, non Sacerdotes, non alij magnæ notæ viri, quibus Iudæorum abundabat regio, eliguntur? Inter huius diuini consilij rationes eam haud censeo postremam, quia vigilabant isti pastores singulari studio super gregibus suis eodem tempore & hora, quibus hoc sublime diuinum peractum est mysterium. Hæc ratio

ratio

Mira Dei
gratia er-
ga vigilan-
tes.
Luca 2.

ratio viderur innui à sancto Euangelista narra-
hanc suauissimam historiam. describit enim fe-
se in his pastoribus singularem vigilandi soler-
tiam, dum ait: *Et pastores erant in regione eadem
vigilantes, & custodientes vigilias.* Si communem
vigilandi modum tenuissent pastores, satis fuisset
illa narratio, *erant vigilantes*: at quia exactiorem
impensiosemque vigilandi formam seruebant,
augere Euangelista voluit orationem verbis maximè
emphaticis, *& custodientes vigilias.* O felicem
vigilantiam horum pastorum hæc meruit à Deo,
qui vigiliarum diligit cultores, singularissima
visitari dignatione. Meruerunt isti vigilantes
pastores primi omnium audire latissimum illud
nuntium, ab Angelis sublimibus miro coruscantibus
lumine è cælis allatum. *Euangelizo vobis gaudium
magnum, quia natus est vobis hodie Saluator.* Meruerunt,
post felicissimam Genitricem & sanctissimum eius
Spiritus, primi videre, cognoscere, adorare, laudare
natum in carne mortali vnigenitum æterni Patris.
Si vigilatibus Iura succurrere asserunt sapienter
vigilantibus diuinas esse paratas visitationes
quæ dicant sacri Codices. Si dormientes in stratis
venerationis relinquuntur cælestibus, vigilantes
copiosis abundant donis eximiis. Id etiam videre
vobis licebit in psallentibus, si Ecclesiasticas
recitare historias minimè pigebit. Referam hoc
miram visionem, quam Deus optimus maximus
tempore B. Dorothei concedere dignatus est
quædam Religioso sacrarum vigiliarum studioso,
mine Dioratico. Is quadam nocte, dum ad
cras laudes surrexisset, & in Ecclesia adesset,
edit circa Hymnodia initium exeuntem è Sacra-
quem

Ex B. Dorothei
Bibl. Patrum
Tom. 2.

quemdam senem veste splendida indutum, & paruum calicem in manu tenentem cum sua Hostia. Hic senex, tincta prius Hostia in calice, *Vigiliarum nocturnarum studiosi ab Angela Dei signo caelesti decorantur.* chororum obambulans, Fratres omnes ibi existentes obsignabat; sedes autem eorum qui aberant alias obsignavit, alias pertransiit absque vlllo signo; deinde rediit in Sacrarium. Ex quo iterum circa finem Hymnodiae exiens, eandem signorum formam tam Fratrum praesentium tum aliquarum sedium reperit. Mirabatur Dioraticus hoc factum, non intelligens quid sibi vellet. Ecce senex, dum rediret ad Sacrarium, pertransibat prope Religiosum admirandum: qui audax effectus, genibus flexis humiliter obsecrauit senem, ut horum signorum declararet mysteria. Senex respondit: Ego sum Angelus Dei delegatus ad obsignandos Fratres diligentes & feruidos, quos à principio usque ad finem Psalmodiae reperio. Interrogatus, cur aliquorum absentium sedes obsignasset, aliorum verò minimè; respondit, quòd signasset sedes eorum absentium, qui promptissimi & paratissimi erant ad Hymnodiae vigilias, sed alij erant vel necessitate impediti, vel ex obedientia obdormiebant; hi enim animi proposito aderant, proinde à Deo benedictionis signo dignabantur. At qui potuissent adeste, sed desidia & torpore victi non conuenerant, tamquam indigni tali signo caelesti omittebantur. Contemplamini, ait Auctor, quale nobis donum ministret & offerat, qui nos ad vigilias & laudes Dei excitat. Curate Fratres Angelicum signum non amittere; at si contigerit aliquem ex vobis dormire, fueritque ab altero excitatus, ne molestè feratis, sed potius gratias agite

*Regula-
rium Ordini-
um noctur-
nas vigi-
lias custo-
dientes
multi.*

agite ei, quicumque ille sit. Magnam tandem obtinebit vim, ad hanc vigiliarum frequentiam exemplum aliorum confurgentium ad easdem vigilias, tum in suo tum in aliis Ordinibus: multos enim habemus in Ecclesia Religiosorum Ordines, qui nocturnas tuentur omni studio sanctas vigilias; cuiusmodi est Ordo Carthusianorum, qui eandem surgendi legem ab initio fundationis susceptam retinere inuiolatam; item ex Ordine sancti Francisci, tum qui dicuntur Capucini; tum qui sunt strictioris Observantiae; tum Moniales eorumdem Ordinum; item Carmelitarum discalceatorum à sancta Teresa instituti, seu potius ad pristinam Carmeli disciplinam restitutus; & alios plures, quos recensere longum esset. Expediit hos sibi proponere ad sui ipsius imitationem. Quod alij exequi nouerunt, tu poteris exequi? Hunc stimulum ex aliorum exemplo sibi adhibitum vrgebat Auctor ille verius, verè deuotus, ac semper utilis, quicumque ille sit, siue Thomas à Kempis, siue Ioannes Gerson, siue Gessen, qui aureum scripsit libellum Imitatione Christi, omnibus viris verè studiosis valdè familiarem, dicens: *Attende Carthusianos, Cistercienses, & diuersa religionum Ordines, namque Capucinos, & Moniales, qualiter omni nocte ad presens dum Domino assurgunt; & ideò turpe esset, si debeas in tam sancto opere pigritare, ubi tantum assiduitudo Religiosorum incipit Deo inuilare.*

*De Imitat.
Christi l. 1.
cap. 25.*